

JÖNKÖPING UNIVERSITY

*School of Education and
Communication*

”Jag är mamma och du också visst?”

En studie om hur barn gör för att få vara med i lek.

KURS: Examensarbete för förskollärare, UEFP18-15hp

PROGRAM: Förskolläraryrket

FÖRFATTARE: Linda Andersson, Maria Andersson Scherling

HANDLEDARE: Josefin Rostedt

EXAMINATOR: Karin Renblad

TERMIN: HT18

SAMMANFATTNING

Linda Andersson, Maria Andersson Scherling

Jag är mamma och du också visst? En studie om hur barn gör för att få vara med i lek.

I am mom and you too certainly? A study of how children do to be involved in play.

Antal sidor:26

Studien undersöker förhållandet mellan sociala samspel i lek och kamratrelationer baserat på tillträdesstrategier. Syftet med vår studie är att undersöka hur barn får tillträde till lek. Det sker genom att observera vilka tillträdesstrategier som barnen har framgång med och vilka som används av barnen i deras sociala samspel. Fältobservation med spaltdokumentation används med ett urval av 2 förskolor, motiverat av djupare analys och godkändes av förskolecheferna att fungera som forskningsförskola. En kvalitativ metod används för att vidare analysera lek i observationer. Huvudresultaten synliggör att det är barnens sociala förmågor, som är den största bidragande orsaken till om barnet lyckas använda tillträdesstrategierna. Om barnet i fråga har en negativitet och dominant inställning, minspel, kroppsspråk, icke-verbal och verbal kommunikation blir barnet mindre framgångsrik i det sociala samspillet. Barnet får ingen framgång till lek och lämnar ofta lekområdet efter ett misslyckat tillträde.

Sökord: Förskolan, tillträdesstrategier, kamratkulturer

Postadress

Gatuadress Telefon Fax

Högskolan för Lärande

Gjuterigatan 5 036 – 101000 036162585

och Kommunikation (HLK)

Box 1026 551 11 JÖNKÖPING

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Bakgrund	2
2.1	Tidigare forskning	2
2.2	Ursprunget av tillträdesstrategier	2
2.3	Hur barn drar sig ur lek.....	5
2.4	Barns positionering i lek.....	6
2.5	Inneslutning och uteslutning i lek	7
2.5.1	Centrala begrepp	9
3	Syfte och frågeställningar	9
3.1	Syfte	9
3.2	Frågeställningar	9
4	Metod	10
4.1	Observation	10
4.2	Dokumentation av observation	10
4.3	Forskningsetik	11
4.3.1	Genomförande	12
4.3.2	Analysmetod	13
5	Resultat och analys	14
5.1	Observationer	14
5.2	Tillträdesstrategier barnen använder sig av	17
5.3	Tillträdesstrategier som ger positiv respons.....	18
6	Diskussion	19
6.1	Resultatdiskussion	19
6.2	Det nya gällande tillträdesstrategier vid lek.....	20
6.3	Tillträdesstrategi bristtänkande eller kompetens.....	20
6.3.1	Hur barnen styr leken för att få vara med och leka.	21
6.3.2	Kategorisering	21
6.3.3	Framgång.....	21
6.3.4	Ingen framgång	22
6.4	Metoddiskussion	23
7	Avslutande reflektion och vidare forskning	25
8	Referenslista	
9	Bilagor	
	Bilaga 1. Spaltdokumentation	

Bilaga 2. Samtyckesblankett
Bilaga 3. Informationsbrev till vårdnadshavare och pedagoger.....

1 Inledning

Vi fokuserar på förskolebarns sociala samspel i allmänhet och på hur barn gör för att få vara med i lek i synnerhet. Studien handlar centralt om tillträdesstrategier och hur barnen använder dem i kamratkulturen.

Skolverket (2016) påvisar lekens betydelse varför barnen behöver förstå och tillämpa tillträdesstrategier. Läroplanen förklarar närmare ”I lekens och det lustfyllda lärandets olika former stimuleras fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande samt förmåga att samarbeta och lösa problem” (Skolverket, 2016, s. 6).

Samtidigt lyfter läroplanen upp samhällsperspektivet, vikten av förskolans demokratiska värdegrund med allas lika rättigheter samt att främja barns utveckling och lärande. Nya läroplanen anger betydelsen i att observera och motverka faktorer som begränsar lek. Därför betonas relevansen av att barnen får stimulans, att utveckla kunskap om tillträdesstrategier (SKOLFS 2018:50). En problematik i förskolan kan vara att som pedagog se barnens olika försök att skapa tillträdesstrategier, vilket kan leda till missförstånd i det sociala samspelet. Är det verktygen för att synliggöra de positiva tillträdesstrategierna som saknas? Det vi menar är om pedagogen saknar kompetens att observera tillträdesstrategier? För barnet kan det vara förmågan att förstå hur tillträdesstrategierna kan användas för att få vara med och leka.

Här kan Corsaros (1979) tillträdesstrategier kanske vara till användning?

Löfdahl (2014) anser att samhällsförändringsprocessen ställer krav på barnens agens och kompetens. Det finns en problematik då kraven ökar på barnets utveckling i socialt samspel, vilket kan skapa utanförskap. Även Olofsson (1991, 2003) lyfter fram att problematik finns hos en del barn, när det handlar om att tolka leksignaler. Det gör att barnet kan upplevas störande och exkluderas från leken istället för att inkluderas av de andra barnen. Allt detta synliggör att barnet behöver stöttning i behovet att lära sig tolka och använda tillträdesstrategier på ett sätt som fungerar i kamratkulturen. I den tidigare forskningen framkommer hur betydelsefullt tillträdesstrategier är för barnen i det sociala samspelet. Även förståelsen av att kunna använda dessa i leken betonas.

Därför är vi nyfikna på att undersöka hur barn får tillträde till lek genom användandet av tillträdesstrategier.

Ovanstående text leder fram till vår forskningsstudies syfte som är att undersöka hur barn får tillträde till lek.

2 Bakgrund

Under den här rubriken redogör vi för tidigare forskning om tillträdesstrategier. Vi kommer även att beröra lek och socialt samspel eftersom det är i det sammanhanget tillträdesstrategierna framträder.

2.1 Tidigare forskning

I detta kapitel redogör vi för vad tidigare forskare fått fram, genom sina studier och hur de har gått tillväga. Det framkommer vad forskarna hittat för resultat gällande barnens olika tillträdesstrategier som framkommer i det sociala samspel och kamratkulturen.

2.2 Ursprunget av tillträdesstrategier

Corsaro (1979) har forskat på en förskola i två barngrupper. Han studerade hur barn skapar tillträdesstrategier i det sociala samspelet och kamratkulturen. Den ena barngruppen innehåller barn i åldrarna 2–3 och i den andra gruppen 3–4 år. Han utgick från en etnografisk studie. I studien undersöktes det sociala samspelet mellan barnen och vilka inträdesstrategier de använde. Corsaro (1979) inledde studien med att göra datainsamlingar genom beskrivning av fältet med fältanteckningar. Han observerade barngruppen på förskolan. I de här situationerna gjordes videoinspelningar i ett dolt observationsområde och som deltagande observation. I den deltagande observationen går Corsaro in i observationsfältet och dokumenterar personliga intryck och tolkningar av gruppens beteende. Han valde en dold observation eftersom miljön är offentlig, det är inte barnens privatliv som studeras.

Efteråt analyserades och sammanfattades Corsaros (1979) datainsamling. Sammanfattningen visade hur barnen gjorde, för att få tillträde till lek i det sociala samspelet och kamratkulturen. Det föranledde forskaren att i processen skapa varierande tillträdesstrategier utifrån sin datainsamling. Genom datainsamlingen och analysen framkom ett mönster av olika strategier som han delade upp i fyra olika kategorier. De är episode-access strategy, episode withdrawal strategy, access response och withdrawal response. De fyra kategorierna förklaras i tabellen nedan.

Tabell 1.	Corsaro (1979) fyra olika kategorier av tillträdesstrategier
Episode-access strategy:	15 olika tillträdesstrategier i det sociala samspelet.
Episode withdrawal strategy:	Barnens olika sätt att dra sig ur leken.

Access response:	Positiv respons menas det icke verbala eller verbala svaret. Det innebär att individen får tillträde till det sociala samspelet.
Withdrawal response:	Negativ respons menas det icke verbala eller verbala svaret. Det innebär att individen inte får tillträde till det sociala samspelet.

Corsaros (1979) bidrag i forskningen är hans ramverk gällande barns olika tillträdesstrategier. Strategierna synliggör 15 olika tillträdesstrategier till lek. Sedan finns strategier på hur barnen drar sig ur lek. Därefter finns strategier hur barnen skapar positiv och negativ respons på tillträde till lek. Han lyfter upp två olika typer av respons - Access response och Withdrawal response. Det vill säga positiv och negativ respons. Positiv respons betyder att barnet får tillträde till lek genom icke verbal eller verbal bekräftelse och accepteras, utan att markera ett specifikt deltagande. När barnet får en bekräftelse i leken, innebär det att barnet får ett bevis att vara med. Bevisen kan vara antingen verbalt eller genom objekt, exempelvis en leksak som gör att de får vara med i leken. Barnet accepteras och godtas med att få ett ja till leken. Negativ respons betyder att barnet inte får tillträde till lek genom icke verbal eller verbal bekräftelse. Barnet accepteras inte att få komma in i leken utan får negativt svar gällande tillträde utan skäl.

Resultaten Corsaro (1979) fått fram visade barnens kommunikativa färdigheter och kompetens. I barnens skapande av olika strategier för att få tillträdesstrategier till det sociala samspelet och kamratkulturen. Han menade att alla barn vill vara med i det sociala samspelet på något vis. Barnen använde mer komplexa tillträdesstrategier till det sociala samspelet. Dock fanns inte mycket material som visade hur barnen drog sig ur leken menade Corsaro. Vidare lyfter han fram att åldern inte spelade någon roll när det gäller tillträdesstrategier i det sociala samspelet. Corsaro menade att små skillnader visas genom den verbala kommunikationen. De äldre barnen använde mer verbal kommunikation för att få tillträde, där de försökte efterlikna de vuxnas förhållningssätt. Det kan härledas till barnets ålder och kommunikativa utveckling ansåg forskaren. De yngre barnen använde oftast inte verbal kommunikation utan mer fysisk kontakt. De äldre barnen strävade efter att inte avbryta leken medan de yngre gjorde det oftast fysiskt för att få tillträde.

Corsaro (1979) påvisar att olika ritualer till tillträdesstrategier behövs i alla åldrar. Han påvisar genom forskning att barn är kompetenta. Nordin-Hultman (2005) lyfter fram ett bristtänkande i barnens kompetens att barnet inte ser möjligheterna i leken. Corsaro (1979) betonar att barnen är kompetenta och utvecklar i en process kommunikativa tillgångar, för att fungera i det sociala samspelet bland vuxna och barn. Barnet utvecklar aktivt och använder

tillträdesstrategier via kommunikationen för att skapa sociala relationer. Corsaro anser att barnet i en pågående kunskapsprocess utvecklar sociala regler och färdigheter i tillträdesstrategier till lek. Barn har och är mer intresserade av komplexa strategier för positiv respons än negativ respons. Corsaro betonar betydelsen av att kunna tillämpa tillträdesstrategier via ett positivt tillvägagångssätt till leken. Även Vygotskij (1995) menar att barnen behöver stöttning av någon med mera kunskap i exempelvis användandet av tillträdesstrategier. Det kan i denna situation vara ett annat barn eller pedagog.

Samtidigt visar Corsaros (1979) forskning att barn ofta är på vakt mot intrång i leken. Vid samma tillfälle förväntar sig de barn som vill komma in i leken att få negativ respons. Det gäller även barn med social kunskap och utvecklad kompetens i tillträdesstrategier.

I den följande texten i tabell 2 har vi översatt dessa 15 tillträdesstrategier själva och gör som Tellgren (2004), vi använder Corsaros (1979) engelska benämning för varje strategi.

Tabell 2	Corsaro (1979) tillträdesstrategier
1. Non-verbal entry	Barnet beträder ett område genom icke-verbal kommunikation i eller nära område där episoden/leken pågår utan verbal märkning. Vidare att barnet placerar sig i närområdet utan att kommunicera verbalt.
2. Producing variant of ongoing behaviour	En produktionsvariant av pågående beteende-att komma in i området där episoden/leken pågår och (verbalt och/eller icke-verbalt) producerar beteende liknande den som pågår.
3. Disruptive entry	Ett störande/avbrytande inträde-in i området där episoden/leken pågår och (verbalt och/eller icke-verbalt) producerar beteende som fysiskt stör pågående verksamhet.
4. Enciclement	Inringning-fysiskt cirklande av område där episoden/leken pågår utan verbal märkning.
5. Making claim on area or object-	Att göra anspråk på område eller objekt-att komma in i området där episoden/leken pågår och muntligt göra anspråk på område eller ett objekt i området.
6. Request for access	Begäran om tillgång-in i området där episoden/leken pågår och muntligt begära tillstånd för åtkomst.
7. Questioning participants	Att barnet frågar deltagare om-inträdet i ett område där det pågår en episod/lek och frågar deltagare om pågående verksamhet.
8. Reference to adult authority-	Vuxen auktoritet-att komma in i ett område där det pågår en episod/lek där barnet producera en muntlig hänvisning till vuxen auktoritet eller regler för tillträde till lekområden.
9. Offering of object	Erbjudande av objekt som inträdet i området där episoden/leken pågår och (muntligt och/eller icke-verbalt) erbjuder ett objekt (present) till en eller flera av deltagarna.
10. Greeting	Hälsningsinträdet i området där episoden/leken pågår med muntlig hälsning till en eller flera av deltagarna.

11. Reference to affiliation	Vänskap och anknytning till att ingå i område där episoden/leken pågår och producerar muntlig hänvisning till tillhörighet (vänskap) med en eller flera av deltagarna.
12. Aid from non-participant	Stöd från icke-deltagare-verbalt d.v.s. begärt stöd eller hjälp för att få tillträde från icke-deltagare för tillträde eller under inträdet i området där episoden/leken pågår.
13. Accepting invitation	Acceptera inbjudan-inträdet i området där episoden/leken pågår och att acceptera en inbjudan att delta från en eller flera av deltagarna.
14. Suggest other activity	Föreslå andra aktiviteter-in i område där episoden/leken pågår och be en eller flera deltagare att delta i annan verksamhet.
15. Reference to individual characteristics	Individuella egenskaper-att komma in i ett område där det pågår en episod/lek och att producera muntliga hänvisningar till en eller flera deltagares individuella egenskaper.

2.3 Hur barn drar sig ur lek

Skånfors, Löfdahl och Hägglund (2009) har genomfört forskning i förskolan. Forskarna observerade barns interaktioner vid fri lek och lärarledda situationer som pågick under flera år. Barnens åldrar var mellan 2–5 år.

Studiens ämne är att studera hur barn drar sig ur leken i det sociala samspelet.

Metoden som användes var etnografiska observationer som dokumenteras. Dokumenteringen ägde rum genom fältanteckningar och videoinspelning. Samtal med barnen spelades in eller noterades i minnesanteckningar.

Det empiriska materialet analyserades genom Corsaros teori gällande barns kamratkulturer och barns möjligheter att dra sig tillbaka från lek.

Resultaten som framkom är att barn vill vara tillsammans, men även dra sig tillbaka från det sociala samspelet. Samtidigt i barnens inbördeskultur finns en komplex dynamik, med att dra sig tillbaka eller ansluta sig till det sociala samspelet. Gränsen mellan tillbakadragande, uteslutning och inkludering är svår att avgöra menar Skånfors, Löfdahl och Hägglund (2009). Forskarna synliggör att barnen utvecklar kunskap om hur dem individuellt och kollektivt kan dra sig tillbaka. Det är ett sätt att kontrollera sitt sociala liv och genom beslutet att välja när, var och hur barnet går med i gemensamma aktiviteter och med vem.

Resultaten visar att kollektivt tillbakadragande oftast sammankopplas med olika uteslutningsåtgärder för att skydda lekområdet och kamratkulturen.

Förskolans organisation orsakar avbrott i tid och rum. Det påverkar barnen som gör olika strategier för att motverka avbrotten.

Skånfors, Löfdahl och Hägglund (2009) bidragande forskning är om ett relativt utforskat fält, det är om barns strategier för att dra sig tillbaka i det sociala samspelet.

Forskarna synliggör barnens olika sätt av kollektivt och individuellt använda utträdesstrategier och tillbakadragande ur det sociala samspelet.

Skånfors, Löfdahl och Hägglund (2009) stimulerar att tänka till, hur förskolan ska organiseras för att inte påverka barnens samspel när det gäller tid och rum.

2.4 Barns positionering i lek

Skånfors (2010) har genomfört forskning i förskolan. Hon vill synliggöra och förstå hur förskolebarnens positioneringsarbete fungerar och hur de organiserar det i leken.

Barnens åldrar var mellan 2–5 år.

Intresset ligger i hur barn fungerar mellan positioneringarna och kamratkulturen. Det har betydelse vad som sker i situationens centrum vid positioneringen. I positioneringsarbetet gör barnen olika förhandlingar i det sociala samspelet för att kunna delta med hjälp av tillträdesstrategier. Det gjorde Skånfors (2010) intresserad av kärngruppens verksamhet kopplade till barnens förhandlingar.

Hon observerade hur positioner identifierades via tre övergripande teman. Dessa teman var etablerat förhållande, rätt ålder och särskild kompetens i lekens kamratkultur. Skånfors (2010) beskriver att positionering kan tolkas på olika sätt att det handlar om frågor gällande social ordning, status och makt.

Metod som används är etnografisk studie där Skånfors (2010) observerade händelser i lekens kamratkultur, lyssnar på barnens kommunikation samt ställer frågor.

Fältarbetet avgränsades till förskolans inomhuslokaler.

Det fördes informella samtal med barnen och det användes en bärbar videokamera, vilket underlättade förflyttningar i förskolan.

Det analyserade materialet är fältanteckningar och transkriptioner av videoinspelningar av barnens gemensamma aktiviteter. I det empiriska materialet jämfördes mönster i barnens sociala samspel där delaktighet och ställning betraktades.

Skånfors (2010) åskådliggör barnens kunskaper och sociala resurser. Vidare hur det sammanflätas genom förhandlandet i positionering i bland annat lekens kamratkultur. Det leder till kunskapen i användandet av tillträdesstrategier.

Resultaten visar att barns positioneringsarbete fungerar som uteslutningsverksamhet i barnens lek. Skånfors (2010) lyfter fram betydelsen där uteslutningsverksamheten kan skydda pågående lek och vänskap. Barns uteslutningsaktiviteter kan även förstås som ett försök att skydda sina positioner i det sociala samspelets utrymme.

Även om det är betydelsefullt att ha tillgång till etablerade förhållanden i kamratkulturen är det inte självklart att det leder till en hög status för barnet. Skånfors menar att en hög status inte är knytet till barnet med hög status utan det kan variera mellan personer. Det kan i stället vara aktiviteten som gör barnets status betydelsefull i kamratkulturen. Barn med hög ålder verkar ha starka positioner. Något som kan ge hög status i kamratkulturen är barnens färdigheter och kompetens. Samtidigt får Skånfors (2010) fram genom resultaten, alla barn strävar inte efter att nå en betydelsefull position utan försöker dra sig ur leken.

Skånfors (2010) bidrar i forskning med didaktisk medvetenhet hur barnen lär sig delade kunskaper gällande normer och regler vid positionering i kamratkulturen.

Samtidigt ökas medvetenheten hur pedagoger och barn kan vårda positioneringen. Det genomförs i förskolans kontext via förhållningssättet med anknytning till diskrimineringsgrunderna. Samtidigt tolkar barnen vuxnas förhållningssätt och använder i positioneringen och förhandlingarna i kamratkulturen.

2.5 Inneslutning och uteslutning i lek

Tellgren (2004) har gjort licentiatavhandling i förskolans verksamhet för att observera barns mötesplatser. Hon utforskar kamratinteraktioner hos barn i åldern 3–5 år.

Hon undersöker hur barnen bildar, bevarar och avbryter relationer i det gemensamma sociala samspelet. Via undersökningen har hon samlat empiriska data genom fältanteckningar, deltagande observationer och videoinspelningar. I en deltagande observation går Tellgren in i observationsfältet för att dokumentera personliga intryck och tolkningar av gruppens beteende. Hon använde Corsaro (1979) tillträdesstrategier som analysverktyg/referensram. Samtidigt används en etnografisk ansats, vilket innebär att hon befinner sig i förskolans verksamhet i barnens sociala samspel.

Resultaten lyfte fram att barnen måste hitta strategier för stunden om en aktivitet redan har startat. Tellgren (2004) menar att barnet inte kan ta några strategier för givet utan en ny strategi krävs i varje ny situation. Mönster har framkommit att de flesta barn är medvetna var det rumsliga och relationella gränsen går och observerar, innan barnet söker tillträde.

Samtidigt lyfte hon upp att äldre barn oftast etablerat sina kamratrelationer och har mer kontroll över det sociala samspelet. Att behålla kontrollen i leken och de kamrater som är delaktiga, handlar många gånger inte om att utestänga andra. Det handlar om att behålla den kamratkultur barnen skapat i lekområdet genom tillträdesstrategier. Med andra ord vill barnen behålla de fysiska och relationella rummen. Barnen konstruerar strategier för situationen och

för stunden utifrån vad leksituationen fodrar. För barnen är det betydelsefullt att behålla de interaktiva utrymmena i förskolans verksamhet.

Tellgrens (2004) forskning åskådliggör att barn uppvisar en mängd strategier för att hålla kamrater utanför interaktionsutrymmet, men även hur andra barn försöker att ta sig in i interaktionsutrymmet/lekområdet. Hon menar att barn i leken skapar inneslutning men likaså i kontexten uteslutning genom lekmateriallets betydelse.

I resultaten får forskaren fram att tid behövs för att skapa relationer och utveckla tillträdesstrategier i leken. Resultaten visar hur barnen använder tiden till att observera för att se vilka tillträdesstrategier som fungerar i den här kamratkulturen. Tellgrens resultat synliggör även att icke framgångsrika tillträden beror på att barnet inte gör flera försök utan lämnar lekområdet.

Tellgren (2004) konstaterar att tillträdesstrategier skapas i leken genom kamratkulturer. Hon lyfter parallellt fram barnens sociala samspelande via olika interaktioner. Tellgren uppmärksammar att barnen har en social kunskap. Samtidigt lyfter hon in barnens chanser att få inflytande och delaktighet i sin vardag genom lekens tillträdesstrategier och uteslutningar i förskolans verksamhet.

Tellgren betonar att sociala relationer lyfts som ett problemområde där svårigheten ligger i hur pedagogerna kommer åt och skapar inblick i barns samspelande och kommunikation i förskolans verksamhet.

Vidare lyfter Tellgren (2004) prestationskraven på barns kommunikativa kompetens. När det gäller det sociala samspelandet och kamratkulturer där syftet är att skapa tillträdesstrategier till leken. Bruce (2010) menar även att för mycket stimulans kan bli ett problem. Det handlar om att barnen inte hinner samtala och bearbeta alla intryck som kommer utifrån samhället. Samhället idag utvecklar stress och tidspress, det beror på medieutbudet med valmöjligheter och information. Det sociala samspelet minskar vad gäller den lyssnande och verbala kommunikationen i leken på grund av medieutbudet. Exempel på medieutbud kan vara iPad, film, reklam, tv och telefonianvändning. Även för lite stimulans kan vara ett problem menar Bruce (2010). Det kan dämpa barnens samspelande lek. Sociala samspel är hur barnen ömsesidigt fungerar tillsammans med andra människor. Dit räknas hur barnet förhandlar och utformar sin omvärld fysiskt eller språkligt genom verbala eller icke verbala kommunikation.

Tellgren (2004) bidrag är att hon vill att det ska göras vidare forskning gällande pedagogers förhållningssätt i att ha en tillåtande, positiv och rolig profil i det sociala samspelet. Hon

menar att det smittar av sig på barnens agerande. Tellgren (2004) vill även stimulera för fortsatt forskning gällande små barn i förskolans verksamhet.

2.5.1 Centrala begrepp

De centrala begreppen vi använder i vår studie är samma begrepp som används i tidigare forskning. Dessa begrepp är tillträdesstrategier, kamratkulturer och sociala relationer.

Begreppet tillträdesstrategier kan förklaras att det är något som sker i mötet mellan barnen för att få åtkomst till lek. Det sker i det sociala samspelet och gemenskapen via verbal eller icke verbal kommunikation menar Corsaro (1979).

Kamratkulturer handlar om den kulturella kontexten. Det barnen utvecklar i det sociala samspelet, kommunikationen och där normer och värderingar flätas samman menar Skånfors, Löfdahl och Hägglund (2009). Även Corsaro (1979) och Tellgren (2004) lyfter fram att kamratkulturer består av den sociala relationen som produceras mellan barn. Löfdahl (2014) betonar att kamratkultur är ett teoretiskt begrepp.

När det gäller begreppet sociala relationer menar Skånfors (2010) att det är något som barnen förhandlar och konstruerar i det sociala samspelet mellan varandra. Genom att skapa tillträdesstrategier för att ingå i gemensamma aktiviteter.

De här begreppen är också dem vi kommer att använda som centrala begrepp tillsammans med de tillträdesstrategier som Corsaro (1979) har utarbetat.

3 Syfte och frågeställningar

3.1 Syfte

Syftet med vår studie är att undersöka hur barn får tillträde till lek.

3.2 Frågeställningar

Vilka tillträdesstrategier använder barnen för att få vara med och leka?

Vilka tillträdestrategier leder till en positiv respons?

4 Metod

4.1 Observation

För att besvara vårt syfte i studien har vi valt att genomföra observationer och använda oss av spaltdokumentation. Vi gör empiri genom observationer på två förskolor för att synliggöra tillträdesstrategier i leken. Begreppet observation är latinskt och betyder undersöka och iakttä (Bjørndal, 2005).

Hur observationen ska göras är genom en kvalitativ metod (Ahrne & Svensson, 2015).

Vi befinner oss i förskolans miljö för att göra observationer genom spaltdokumentation.

Avsikten är att fånga barnens handlingar och verbala kommunikation när det gäller tillträdesstrategier till lek.

Inom pedagogikens område används observation som en koncentrerad iakttagelse. Syftet är att synliggöra situationer genom observation (Bjørndal, 2005).

4.2 Dokumentation av observation

Observation med spaltdokumentation är något Wehner-Godée (2013) lyfter fram som ett bra verktyg. Det tvingar den som observerar att lyssna, sätta ord på hur barnen gör och säger. (Se bilaga 1 spaltdokumentation).

Metoden som nyttjas vid våra observationer är ostrukturerad observation (Bjørndal, 2005) och i dem används inget observationsschema. Ostrukturerad observation kan förklaras att den är mera öppen och utforskande i sitt syfte med ett brett fokus. I den här situationen att observera barnens tillträdesstrategier i kamratkulturen. Observationen dokumenteras med spaltdokumentation via detaljerade noteringar där vi dokumenterar hur barn kommunicerar, agerar och samspelar i förskolans miljö.

Anteckningarna sker genom korta noteringar, vilka vi sedan detaljerat renskriver mer utförligt efter observationen. Vi antecknar vad barnen säger och gör, men även hur de använder materialet. Det är för att se vilka tillträdesstrategier barnen använder i sin helhet för att komma in i leken. Spaltdokumentationens uppdelningsrubriker är dessa: *Gör*, *säger* och *reflektioner*. Under *gör* rubriken antecknas barnens handlingar. Vid *säger* rubriken antecknas barnens kommunikation. Nedanför *reflektionsrubriken* antecknas pedagogens tankar utifrån observationen. Dessa uppdelningsrubriker i vad barnen säger och gör markerar observatörens betydelse i att lyssna och göra anteckningar. Spaltdokumentationens relevans framkommer, genom reflektionsunderlaget som skapas genom anteckningar ur observationen (Wehner-Godée, 2013). Dokumentation blir ett verktyg för oss att synliggöra barnens tillträdesstrategier i leken.

I tabell 3 som följer visar vi ett exempel hur vi dokumenterar våra observationer genom spaltdokumentationer. Vi utgår ifrån Wehner-Godée, (2013) och Palmer, (2015) grundmall. I spaltdokumentationen skrivs observationerna ned med korta noteringar i observationsögonblicket. Efter observationen renskrivs spaltdokumentationen mer detaljerat för att tydliggöra de korta noteringarna och få fram kontexten när det gäller barns tillträdesstrategier i kamratkulturen.

Tabell 3 Gör	Säger	Reflektioner
<p>*Annelie börjar att leka i soffan låtsas ramla ner på golvet.</p> <p>*Bengt iakttar och härmar Annelie.</p> <p>*Charlotte hämtar även en balanskudde och iakttar Annelie och Bengt.</p> <p>*Charlott visar ett försiktigt kroppsspråk vid försöket i tillträde till leken.</p>	<p>*Skrattar</p> <p>*Det sker ett språkande. Båda barnen visar samspel genom ansiktsuttryck, kroppsspråk och skratt.</p> <p>*Det sker ett språkande. Annelie och Bengt visar den negativa responsen genom att nonchalera Charlotts inträdesförsök till leken</p>	<p>*Pedagogens reflektion hur kan Charlotts fysiska sinnestämning urskiljas? Det blir utifrån min pedagogiska tolkning. Charlotte får inte inträde till leken utan får en negativ respons. Annelie och Bengt visar den negativa responsen genom att nonchalera Charlotts inträdesförsök till leken.</p>

Spaltdokumentationsmallen har vi skapat utifrån Wehner-Godée, (2013) och Palmer, (2015) grundmall.

Varför vi valt observation med spaltdokumentation utan att videofilma. Det beror på vår osäkerhet om videokameran påverkar och stör barnens lek. Bjørndal (2005) argumenterar mot videoinspelningar där han påpekar att videokameran skapar ett störande moment som kan påverka situationen i en negativ betydelse. Barnen blir mer medvetande gjorda av att de observeras och leken avstannar. Samtidigt har Tellgren (2004) använt sig av videodokumentation och menar att det fångar många delar i observationsögonblicket. Hon menar verbala och icke verbala signaler som kan vara svårt att få med.

4.3 Forskningsetik

Vetenskapsrådet (2002) betonar de fyra etiska huvudkraven som forskare ska följa och beakta. De fyra kraven är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Vi har följt principerna inom forskningsetik för informationskrav (bilaga 3). Därtill samtyckeskrav (bilaga 2). Dessa krav betonar skyldigheten och betydelsen av att informera om forskningsstudien som forskaren planerar att genomföra. Även att informera

berörda deltagare som är vårdnadshavare, barn, pedagoger och förskolechef om vad forskarna i studien vill undersöka. Vidare hur materialet kommer att användas.

Det är frivilligt för deltagarna att delta och på samma gång avsluta när de vill utan efterföljande konsekvenser. För att förtydliga det informerande samtycket, har de berörda personerna fått en muntlig-skriftlig information för att kunna ta ställning om deltagande i undersökningen (Löfdahl, 2014). Sedan har avsikten och bakgrunden till vår undersökning beskrivits. Närmare bestämt förtydligt vad som krävs av de personer som ingår i undersökningen. Det vill säga att berörda personer ingår i observationer som är vårt metodiska val.

De forskningsetiska principerna påtalar vikten av hur insamlat material förvaras och hur forskaren ska förhålla sig till publicering. Tillika informera om att inga obehöriga får ta del av resultaten som framkommer (Vetenskapsrådet, 2002; Löfdahl, 2014). Konfidentialiteten bibehålls genom att det via resultaten inte går att identifiera berörda personer och platser i studien. Vi har mött kravet att inte möjliggöra identifiering genom att använda fingerade namn. Önskemål är att materialet förstörs efter att studien är genomförd och klar (Vetenskapsrådet, 2002; Löfdahl, 2014 & Ahrne & Svensson, 2015).

4.3.1 Genomförande

Vid urvalet tog vi kontakt med sex förskolor i ett mindre samhälle och en stad. Vi tog kontakt med förskolechefen på de olika förskolorna för att söka tillträde. Sedan tackade några förskolor ja till att vara forskningsförskolor och vi valde ut två. Samtidigt har vi frågat vårdnadshavare och barn om tillåtelse genom de forskningsetiska aspekterna enligt vetenskapsrådet (2002).

Sedan har pedagoger och vårdnadshavare fått informationsbrev om studien (bilaga 3). Barnen har även fått en muntlig information. Vårdnadshavarna har fyllt i en samtyckesblankett (bilaga 2) att de går med på studien.

Orsaken till att vi valde endast två förskolor var syftet att observera samma barngrupper under en längre tid. Det är för att se kamratkulturens kontext när tillträdesstrategierna skapas i leken. Barngruppens storlek har varierat mellan 15–22 barn. Vi har valt att genomföra vår studie på två förskolor där vi inte är kända pedagoger. Orsak till det är att minska barnens medvetenhet till observationstillfället. Vi gjorde oss ointressanta, det vill säga vi inbjöd inte tillträde till lek via det sociala samspelet. Även om vi besvarade barnens frågor om vad vi hette och varför vi var där.

Vid observationstillfället vill vi pedagoger smälta in i miljön samtidigt som vi inte inbjuder till lek. En orsak är att vi pedagoger inte vill påverka barnens perspektiv i lekens tillträdesstrategier (Bjørndal, 2005).

Under observationstillfället kom vi in till barngruppen som tackat ja till att vara med i studien. Vi började med att presentera oss, berättade att vi tänkte observera barnens lek och göra anteckningar. Det sker genom de etiska principerna som vetenskapsrådet (2002) lyfter fram. Därefter placerade vi oss på golvet, soffan eller stolen i rummet för att observera barnens lek. Direkt började vi att föra noggranna anteckningar i spaltdokumentation för att synliggöra barnens lek och tillträdesstrategier. Vi kan inte konsten att stenografera, men antecknade detaljerat. Vi avidentifierade barnen genom att inte skriva namn i spaltdokumentationen. Istället för namn skrev vi siffror och genom att göra detta skapade vi också struktur i observationen. Siffrorna syftar också till att hitta en ordning eftersom vi inte kan barnens namn. Efter observationen bytte vi ut barnens siffror mot fingerade namn. I spaltdokumentationen skrev vi korta kommentarer, substantiv och verb. Enligt Bjørndal (2005) gör detta att det blir lättare att rekonstruera hela observationstillfällets anteckningar efteråt.

I samband med observationen blev Corsaros (1979) tillträdesstrategier ett bra verktyg att utgå ifrån och fungerar som referensram till vår studie.

Själva observationerna genomförde vi var för sig, men vi jämförde observationerna tillsammans och reflekterade utifrån vad vi uppfattat gällande tillträdesstrategierna.

4.3.2 Analysmetod

När studien genomfördes använde vi en kvalitativ metod. Vid en kvalitativ metod menar Ahrne och Svensson (2015) att forskaren befinner sig inom områdets plats som ska analyseras. I denna kontext försöker forskaren fånga barnens språk och handlingar samt dokumentera dessa genom att göra datainsamling. Forskaren vill bilda förståelse för barnens handlingar, val och kommunikation. Ahrne och Svensson (2015) menar att forskaren går igenom datainsamlingen för att hitta teman, det vill säga mönster. Det görs för att få svar på studiens syfte och frågeställningar.

I vår studie använder vi en kvalitativ metod och i analysförfarandet går vi igenom det insamlade empiri som är insamlad observationsdata. Sedan jämförs observationsdata för att utforska vilka tillträdesstrategier barnen använder i leken. Eftersom det besvarar vårt syfte och frågeställningar i studien.

I detta sammanhang går vi igenom våra observationsanteckningar i spaltdokumentationen.

Sedan sammanställs och renskrivs anteckningarna. Spaltdokumentationen innehåller rubrikerna i vad barnen gör och säger samt pedagogens reflektionsdel (se tabell 3). Det antecknas även vilket material barnen använde för att få tillträde till lek. Det görs för att förtydliga förkortningar och sammanhanget när det gäller tillträdesstrategierna.

Efter det valdes 4 stycken observationer ut, där barnen sökte tillträde till lek på olika sätt.

Fortsättningsvis översatte vi Corsaros (1979) tillträdesstrategier och gör som Tellgren (2004), vi använder hans engelska benämning för varje strategi.

Vi jämför de tillträdesstrategier vi kunde upptäcka i våra observationer med Corsaros tillträdesstrategier. Vi vill ha svar på vårt syfte och våra frågeställningar. Det är därför vi jämför observationerna. Frågeställningarna är: Vilka tillträdesstrategier använder barnen för att få vara med och leka? Vilka tillträdesstrategier leder till en positiv respons?

Vi ser ett mönster när vi jämförde våra anteckningar av observationerna. Mönstret uppvisar vilka tillträdesstrategier som skapar framgång, det vill säga positiv respons i leken. Samtidigt framkom vilket som gav negativ respons, alltså ingen framgång i leken. Det framkommer även vilka tillträdesstrategier barnen använder och hur de får tillträde till lek.

Corsaro (1979) belyser positiv och negativ respons, vilket är det sätt barnet får svar på vid tillträdesstrategin. Med andra ord får barnet ett positivt eller ett negativt svar angående tillträde till lek.

5 Resultat och analys

Syftet med den här studien är att undersöka barns tillträde till lek och den bygger på 4 utvalda observationer. Vi utgår från Corsaros (1979) tillträdesstrategier. Hans tillträdesstrategier används som ett ramverk och är utgångspunkt till alla observationerna.

5.1 Observationer

Exempel 1: Barn i 4–5 årsåldern

I följande exempel får vi möta barnen Adam, Bertil och Charlie. I början av vår observation är det Adam som försöker få med Bertil i sin lek. De är inne på förskolan och leker.

Adam går fram till Bertil ”ska vi leka med bilar?” Bertil som ligger på soffan skakar på huvudet och säger ”näeh!” Adam tittar på Bertil och ”mumlar” ett flertal förslag (hörs inte riktigt vilka förslag) Bertil skakar nekande på huvudet och ”mumlar nej” ett par gånger. Adam ler och säger med ivrig röst ”ska vi brottas då?” Samtidigt pekar Adam på sin t-shirt. ”Vi kan brottas som Ninja Go de som är på min T-shirt titta!” Adam säger ”du kan

välja vilken färg du är!” Bertil tittar på T-shirten ”jag är den blå!” Adam ”jag är den gröna” (ninja Go syftar barnen på). Adam ”Ska vi brottas nu?” Bertil reser sig från soffan, nickar och går till rummets båda närliggande lekmattor och säger ”här, nu brottas vi!” Adam följer efter och ställer upp sig mitt emot Bertil. Båda ler mot varandra och tar brottargrepp på varandra. Adam och Bertil, brottas, leende och hoppar undan mellan de båda mattorna. Barnen hamnar sedan liggande på golvet. Adam ropar ”jag vann över dig”. Båda barnen ler och brottningen börjar om. Nu kommer ett tredje barn Charlie inhopande i brottningsleken (har iakttagit brottningen på håll en stund). Charlie frågar leende ”får jag vara med” enligt pedagogens observation uppvisar Charlie även ett glatt kroppsspråk. Samtidigt tar Charlie brottargrepp växelvis på både Adam och Bertil. Bertil tittar på Charlie och säger med positivt tonläge ”ja.” Brottningen börjar om med att barnen växlar brottarkompis. Bertil visar med kroppen önskan att avbryta brottningsleken. Istället visar Bertil fysiskt en kråka med sin kropp ”det här är en kråka”. Adam och Charlie tittar intresserat på. Adam svarar ”jag blev en blixtpopstjärna” och skrattar högt...

Sammanfattning av exempel 1: Här visar Adam goda kunskaper i socialt samspel och användandet av tillträdesstrategier. Samtidigt har Adam förståelse för sitt positiva förhållningssätt och idérikedom av leken. Han lyckas verbalt locka fram Bertils intresse och leken börjar. Charlie har också sociala kunskaper när han frågar på ett positivt sätt om han får vara med.

Exempel 2: Barn i 3–4 årsåldern

I följande exempel får vi möta barnen Anna, Beata och Camilla. I början av vår observation är det Anna och Beata som leker tillsammans. De är inne på förskolan och leker.

Anna går fram till Beata och säger ”jag är mamma och du också visst?” Beata svarar leende ”mmm...” hämtar snabbt två dockor och ger en till Anna. Både Anna och Beata börjar klä på dockorna och ska lägga dockorna i varsin vagn. Då kommer Camilla inspringande och försöker ta Annas docka. Anna skriker högt ”nee jag hade den...” Camilla säger inget men visar en arg min och fortsätter dra dockan till sig... Anna och Beata lyckas mota bort Camilla och Anna pekar på en annan docka. ”Den är ledig du kan ta den istället...” Både Anna och Beata nonchalerar Camillas intresse/försök visar upp en negativ dominant hållning och argt minspel i att få vara med i leken. De vänder ryggen till Camilla. Camilla klär på sin docka samtidigt som minspelet visar på förfrågan om inträde i lek utan verbal kommunikation (även om Camilla har ett bra verbalt språk). Anna och Beata väljer att byta lekplats längre bort från Camilla.....

Sammanfattning av exempel 2: Anna visar en positiv inställning genom vänskap som fungerar i leksituationen. Beata motar den underförstådda vänskapen i lika positiv inställning. Camilla däremot saknar kunskapen i användandet av tillträdesstrategier genom att hon använder

störande inträde genom dominant och negativ inställning. Det gör att hon inte tillåts vara med i leken.

Exempel 3: Barn i 4–5 årsåldern

I följande exempel får vi möta barnen Anna, Beata, Carola och Diana. I början av vår observation är det Anna och Beata som leker. De är inne på förskolan och leker.

Anna säger till Beata ”ska vi gå och rita?” Beata svarar leende ”ja!” Både Anna och Beata småspringer och tar fram ritmateriel och sätter sig vid bordet. Carola och Diana vill också rita, men frågar inte utan sätter sig bara vid samma bord. Beata och Carola uppvisar ett dominant kroppsspråk. Anna och Beata väljer att flytta pennorna ”ni kan ta de andra pennorna!” tittar inte ens upp på Carola och Diana. Anna och Beata tydliggör en negativ respons på lekinträdet de vill vara ifred i sin kamratrelation. Carola och Diana protesterar ”men man ska ju dela med sig” säger båda, de uppvisar fortfarande dominant kroppsspråk och dominant verbal attityd. Anna och Beata väljer att titta ned i papperna ritar och nonchalerar genom att inte svara. Anna och Beata visar fortfarande negativ respons till Carola och Diana. Carola och Diana visar båda upp en arg min. Carola säger ”man ska ju vara kompis med alla!” Carola får inget svar av Anna och Beata medan Diana säger ”ja så är det...” Diana säger till Carola ”kom vi går till ett annat bord.” Anna och Beata ler mot varandra när de lyckats få bort Carola och Diana....

Sammanfattning av exempel 3: Anna och Beata uppvisar en kamratrelation och vill vara ifred. Carola och Diana tränger sig på i lekområdet och kräver att få vara med. Det sker genom dominans och aggression. Det slutar med att leken inte fungerar utan barnen delar på sig.

Exempel 4: Barn i 1–2 årsåldern

I följande exempel får vi möta barnen Annelie, Bengt och Charlotte. I början av vår observation är det Annelie och Bengt som leker tillsammans. De är inne på förskolan och leker.

Annelie börjar att leka i soffan låtsas ramla ner på golvet. Bengt iakttar och härmar Annelie. Både Annelie och Bengt fortsätter att åla sig ner på golvet. Båda barnen visar samspel genom ansiktsuttryck, kroppsspråk och skratt. Annelie hämtar en balanskudde och ger till Bengt. Annelie springer iväg och Bengt springer efter. Det uppstår skratt och glädje som barnen visar mellan varandra. Charlotte hämtar även en balanskudde och iakttar Annelie och Bengt. Charlotte visar ett försiktigt kroppsspråk vid försöket i tillträde till leken. Pedagogens reflektion hur kan Charlottes fysiska sinnestämning urskiljas? Det blir utifrån min pedagogiska tolkning. Charlotte får inte inträde till leken utan får en negativ respons. Annelie och Bengt visar den negativa responsen genom att nonchalera Charlottes inträdesförsök till leken.....

Sammanfattning av exempel 4: Annelie och Bengt har i språkandet genom kroppsspråk och minspel ett fungerande socialt samspel i leken. De tillåter inte Charlotte att vara med, det finns ingen intresse av henne. Charlotte visar ingen tilltro på att få vara med i leken, det uppvisar hon i sitt osäkra kroppsspråk.

5.2 Tillträdesstrategier barnen använder sig av

Under den här rubriken redogör vi för vilka tillträdesstrategier 13 barn använder sig av i observationerna. Nedan kommer en sammanfattning i stapeldiagram av våra resultat, vilka tillträdesstrategier barnen använder sig av för att få vara med i lek.

Tabellen visar vilka tillträdesstrategier barnen använder. De svarta siffrorna i undre delen av diagrammet är Corsaros (1979) 15 tillträdesstrategier (se tillträdesstrategiernas textförklaring i tabell 2 i tidigare forskning). De blåa staplarna visar hur många barn som har valt respektive tillträdesstrategi vid tillträde till lek. Det här är ett av svaren på studiens fråga gällande vilka tillträdesstrategier barnen använder för att få vara med och leka?

Samtidigt i kombination med tillträdesstrategierna, används det nya som vi har sett i resultaten, att barnen framställer en positiv inställning för att öka möjligheterna att vara med och leka.

I vår studie synliggörs att strategi 3 störande/avbrytande inträde i lekområdet kommer på första plats, inte strategi 1 som Corsaros (1979) studie visar. Samtidigt framkommer i observationerna att barnen ofta använder ett positivt förhållningssätt vid användandet av strategi 3. Det gör att barnen ändå får tillträde.

På andra plats kommer strategi 9 och 13. Vid strategi 9 erbjuder barnet ett objekt muntligt eller verbalt för att komma in i leken. När det gäller strategi 13 erbjuds barnet tillträde av andra barn i leken och tar positivt emot det.

På tredje plats kommer strategierna 2, 4, 6 och 11. I strategi 2 visar en produktvariant av pågående beteende för att komma in i lekområdet. Vid strategi 4 cirklar barnet i området där leken pågår utan att kommunicera. Under strategi 6 frågar barnet om tillträde till lek. Vid strategi 11 används vänskap för att få tillhörighet till lek.

På fjärde plats kommer 1, 5, 8 och 14. När det gäller strategi 1 går barnet in i lekområdet utan verbal kommunikation. Vidare vid strategi 5 gör barnet anspråk på lekomyråden och objekt för att få vara med i lek. Samtidigt i strategi 8 hänvisar barnet till vuxen aktivitet eller regler för att få vara med i lek. Under strategi 14 föreslår barnet en annan lek för att få vara med i leken och använder kommunikationen.

Sist kommer 7, 10, 12 och 15. Dessa strategier använde inte barnen. Se strategiförklaring, tabell 2 i tidigare forskning.

5.3 Tillträdesstrategier som ger positiv respons

Under den här rubriken redogör vi för observation exempel 1,2,3 och 4, vilka tillträdesstrategier som ger positiv respons. När det gäller Corsaros (1979) tillträdesstrategier gällande numrering, se tabell 2 i tidigare forskning.

I exempel 1 framkommer bara positiv respons genom barnens förhållningssätt. Det finns en väl utvecklad kommunikation som leder till positiv respons i samband med användandet av tillträdesstrategierna. Tillträdesstrategierna som används är nummer 3, 4, 6, 9, 13 och 14 (Corsaro,1979).

Adam visar på väl utvecklad kompetens, i socialt samspel genom sin kunskap att förhandla och utforma leken så det blir ett intresse. Adam lyckas genom sin idériedom och fantasi när det gäller lekförslag som han erbjuder Bertil. Bertil blir intresserad och får visa sin kunskap i brottnig. Charlie avbryter och kliver in i leken, men gör det i ett positivt förhållningssätt utan dominans. Samtidigt använder Charlie verbal positiv förfrågan vilket gör att det blir en positiv respons att få vara med i leken.

I exempel 2 framkommer både negativ och positiv respons. Tillträdesstrategierna som används i det här exemplet är nummer 2, 3, 9, 11 och 13 (Corsaro,1979).

Anna visar positiv inställning där hon ler och ställer förväntningar via vänskap i det underförstådda när Anna säger ”Jag är mamma och du också visst?” till Beata. Hon tar emot Annas erbjudande i en positiv respons genom att svara ja och le tillbaka. Beata visar även en social kompetens genom att svara med samma positiva förhållningssätt och bekräftar Anna

genom att hämta dockorna. Både Anna och Beata visar kunskap i hur de ska vara vid inträdet till lek.

I exempel 3 framkommer både positiv och negativ respons. Tillträdesstrategierna som används i det här exemplet är nummer 3, 5, 8, 11 och 13 (Corsaro,1979).

Anna uppvisar en positiv kroppshållning, tydlig medvetenhet och förståelse för hur kamratkulturen fungerar i hennes inbjudan till lek. Beata bjuds in i det sociala samspelet verbalt av Annas kommentar ”ska vi gå och rita?” Beata har även hon förståelse för det sociala samspelet genom att bekräfta i positivt leende och svar, vilket blir en positiv respons. Det är deras positiva inställning i samspel med tillträdesstrategierna som gör att leken fungerar.

I exempel 4 framkommer både positiv och negativ respons. Tillträdesstrategierna som används i det här exemplet är nummer 1, 2, 3, 4 och 9 (Corsaro,1979).

Både Annelie och Bengt uppvisar ett positivt och glatt kroppsspråk och språkande. Språkande innebär att barnet använder alla sätt att uttrycka sig på, genom minspel, kroppsspråk och skratt utan verbal kommunikation. Det fungerar i samband med att Bengt accepterar inbjudan Annelie ger till honom. Han bekräftar Annelie genom att härma hennes lek. Det visar att både Annelie och Bengt har social kompetens av tillträdesstrategier i kamratkulturen. Det är deras positiva förhållningssätt i samspel med tillträdesstrategierna som gör att inträdet till leken fungerar.

6 Diskussion

I följande kapitel under resultatdiskussion kommer studiens resultat diskuteras och återkopplas till tidigare forskning och problemområde. Sedan kommer vi i metoddiskussionen diskutera vår metod kring kvalitetsbegreppet, tillförlitligheten och de etiska principerna. Kapitlet avslutas med reflektion och vidare forskning.

6.1 Resultatdiskussion

Vår avsikt med studiens undersökning är att få svar på syftet att undersöka hur barn får tillträde till lek. Samtidigt besvaras forskningsfrågorna: Vilka tillträdesstrategier använder barnen för att få vara med och leka? Vilka tillträdesstrategier leder till en positiv respons?

6.2 Det nya gällande tillträdesstrategier vid lek

Syfte med vår studie är att undersöka hur barn får tillträde till lek.

Det nya vi kan se i våra resultat när vi jämför med tidigare forskning, är att barnen använder ingen speciell tillträdesstrategi för att få positiv respons till lek. Det är flertalet tillträdesstrategier i kombination med positiv inställning som leder till de mest lyckade tillträdesstrategierna till lek. Det baseras på en djupare analys och resultat av alla 4 observationerna. Samtidigt ger detta svar på syftet och på våra frågeställningar.

6.3 Tillträdesstrategi bristtänkande eller kompetens

Vi har genom vår forskning, fått förståelse hur betydelsefull leken är, vid barns skapande av tillträdesstrategier. Varför är den betydelsefull? Här utvecklar barnen kunskap och kompetens i användandet av tillträdesstrategier i det sociala samspelet, kamratkulturen och i leken (Skolverket, 2016). Under tidigare forskning vid litteraturgenomgången, synliggjordes även att alla forskare är införstådda med hur betydelsefull leken är. Det framkommer i våra resultat som visas i observationerna, att barnen uppvisar kompetenser av att se möjligheter i det sociala samspelet. Resultaten visar på tillträdesstrategier där barnen använder icke-verbal och verbal kommunikation i språkandet. Samtidigt lyssnar barnen på varandras idéer genom uppvisade empatiska egenskaper. I kontextens sammanhang skapar barnen möjligheter till tillträdesstrategier. Dock lyfter Nordin - Hultman (2005) fram ett bristtänkande för barns uttryck och kompetenser. Fokuset pekar på att barnen inte vet vad de har för möjligheter i leken menar hon. Tvärtom ser vi i våra resultat att barnen har kompetenser i socialt samspel genom den positiva responsen vid inträde till lek. Faktum är att Corsaro (1979) betonar barnets kompetens när det gäller det sociala samspelet i tillträdesstrategier.

Vi ser i resultaten att barnen visar ökad förståelse, kunskap och kompetens via användningen av tillträdesstrategier, vid lekens olika mötesplatser. Det är endast ett fåtal barn som använder tillträdesstrategin störande och avbrytande inträde genom ett aggressivitet beteende. I stället använder flertalet barn en positiv inställning, vilket visas igenom kroppsspråk, minspel och språkandet. Tillika påpekar Tellgren (2004) detsamma att förskolan fungerar som en mötesplats. Barnen skapar i mötesplatsen socialt samspel och kamratrelationer i leken genom tillträdesstrategier.

Det framkommer i våra resultat att barnets positiva inställning har betydelse för en positiv respons till lek. När dominans och aggressivitet är inblandat vid barnets tillträdesstrategi, misslyckas oftast inträdet och svaret blir negativ respons till lek. Vi tror att barn och pedagoger behöver stimulera kunskap och kompetens i det sociala samspelet, gällande

tillträdesstrategier. Forskarna som vi utgår ifrån i studien lyfter både generellt och specifikt att barn behöver kunskap och kompetens i att använda tillträdesstrategier i det sociala samspelet och kamratkulturen.

6.3.1 Hur barnen styr leken för att få vara med och leka.

Vi ifrågasätter, är det inte så att alla vill vara med och leka eller tillhöra det sociala samspelets kamratkultur? Samtidigt framkommer i våra resultat att barnen både drar sig ur och vill vara med i kamratkulturen. Corsaro (1979) menar att barnen vill vara med i kamratkulturen, men samtidigt strävar barnen även efter möjligheter att dra sig ur leken. Han lyfter fram det i resultaten i barnens skapande av tillträdesstrategier.

Skånfors, Löfdahl och Hägg Lund (2009) lyfter i sina resultat fram att barn både vill vara tillsammans och dra sig tillbaka från kamratkulturens sociala samspel. I barnens inbördeskultur finns en komplex dynamik med att dra sig tillbaka eller ansluta sig till det sociala samspelet. Det är svårt att avgöra var gränsen går mellan inkludering, tillbakadragande och uteslutning anser forskarna. Vi instämmer i ovanstående påstående det är svårt att se vart gränsen går mellan inkludering, tillbakadragande och uteslutning. Våra resultat visar hur barnen väljer att dra sig ur leken. Det framkommer tydligt att barnen inte vill vara med utan de vill vara ifred i sitt eget lekområde. Även Skånfors (2010) intygar att uteslutningsverksamhet genom positionering mellan barnen är ett sätt att skydda pågående lek och vänskap. Samtidig visar hennes resultat att barnen försöker dra sig ur leken, alla barn vill inte uppta en betydelsefull position. Corsaro (1979) menar att det inte finns mycket material som visade hur barnen drar sig ur leken. Samtidigt visas i hans forskning att barn har den förståelsen som krävs för att dra sig ur leken.

6.3.2 Kategorisering

I observationerna synliggörs två typer av kategorier, vilka benämns i texten nedan. Det är framgång och ingen framgång i samband med tillträdesstrategierna till lek.

6.3.3 Framgång

När det gäller kategori framgång och ingen framgång visar observationerna att barnen använder ett flertal av Corsaros (1979) tillträdesstrategier. Det gör att inte hela observationen går att kategorisera efter en sak. Här väljer vi att synliggöra barnens framgångsrika försök i tillträde till lek.

Det framkommer att ett barn i observationen kan använda flera av Corsaros tillträdesstrategier för att lyckas. Resultat som framkommit, det är inte tillträdesstrategierna i sig som enbart

visar framgång till lek. Det är även hur barnen är i sin inställning och förhållningssätt vid användningen av tillträdesstrategierna. Exempel som barnen uppvisar vid positiv respons är en positiv framtoning i kroppsspråk, minspel, ickeverbal och verbal kommunikation. Även barnes icke verbala kommunikation kan visa på ett positivt språkande uttrycksätt för att få fram vad de vill. Barnet använder alla sätt att uttrycka sig på. Det beror på hur barnet framställer sitt fysiska budskap. Vid en positiv respons i leken visar barnet oftast ett positivt fysiskt budskap i kamratkulturen. Exempelvis ler barnet och uppvisar en tilltro, jag får vara med och leka verbalt eller icke verbalt genom positivt kroppsspråk i det sociala samspelet. Barnen kan även använda sig av objekt för att lyfta leken framåt vilket oftast leder till positiv respons med tillträde till lek.

6.3.4 Ingen framgång

När det gäller kategori ingen framgång använder barnen oftast Corsaros (1979) tillträdesstrategi störande/avbrytande inträde, i samspel med dominant eller aggressivt förhållningssätt. Ett exempel som vi plockat ut från flera observationer som visar det samma, är att barnen haft ett dominant och aggressivt förhållningssätt. Det verbala språket är dominant och barnen hänvisar till vuxen auktoritet på ett dominant sätt. Barnen använder ett dominant icke verbalt förhållningssätt. Uppvisar barnet en dominant kroppshållning blir det oftast en negativ respons vid inträde till lek, det vill säga ingen framgång till lek.

Det framkom även ett försiktigt förhållningssätt där barnet inte visar tilltro att få tillträdet till lek. Barnets kroppsspråk/sinnesstämning uppvisar en förväntning på att få ett nej.

I det här avseendet ser vi ett mönster varför nästan alla tillträdesstrategier fungerar för barnen. Även varför det inte fungerar och här behöver barnen stöttning av någon som har mer kunskap i användandet av (Vygotskij,1995) tillträdesstrategier. Den som ger stöttning kan vara både barn och pedagog.

Tellgren (2004) menar i sina resultat att icke framgångsrika tillträden, beror på att barnet inte gör flera försök utan lämnar lekområdet. Om vi jämför med våra resultat kan vi se att hon delvis har rätt. Dock visar våra resultat att det kan bero på barnets inställning. Har barnet en dominans och negativitet i inställning, kroppsspråk, minspel, verbal och icke verbal kommunikation, resulterar det till icke framgångsrika tillträdesstrategier till kamratkulturens lek.

Detsamma visar våra resultat om barnet har ett försiktigt förhållningssätt där barnet inte visar tilltro att få tillträdet till lek. Barnets kroppsspråk/sinnesstämning uppvisar en förväntning på att få ett nej. Resultatet leder även här till icke framgångsrika tillträdesstrategier för barnet.

6.4 Metoddiskussion

Vi har under studiens gång gjort metodval, urval och olika ställningstaganden utifrån tillförlitligheten och de etiska principerna. Vi kommer även diskutera och reflektera kring dessa val.

Vår datainsamling är en kvalitativ metod som baseras på metodvalet observation genom spaltdokumentation och att dokumentera med papper och penna.

Det grundar sig på att vi vill göra så lite störande moment som möjligt i barnens förskoleverksamhet. Genom vår medvetenhet av behovet att göra ett flertal observationer för att synliggöra tillträdesstrategier.

Vår föreställning är att spaltdokumentationer påverkar barnen minst vid observationerna. Det möjliggör att vi kan smälta in mer i miljön, göra oss osynliga och accepteras av barnen.

Vi gav inte barnen tillträdesstrategier utan sa hej och presenterade oss, sedan satte vi oss ner. Barnen sa även hej och frågade vilka vi var. När inte tillträdesmöjligheten stimulerades tappade barnen snart intresset och började leka.

Syftet med vår studie är att undersöka hur barn får tillträde till lek. Samtidigt som vi ville söka svar på våra frågeställningar: Vilka tillträdesstrategier använder barnen för att få vara med och leka? Vilka tillträdesstrategier leder till en positiv respons?

Vi fick insikt i att göra korta observationer då de fort måste renskrivas, eftersom det är stolpar och stödord. Detta beror på att vi vill få fram helheten i tillträdesituationens observation.

Vi insåg att det är svårt att göra längre observationer, då det är svårt att hinna få med allt.

På så vis är en videoinspelning bättre om du är på samma plats och fångar upp ljud och bild.

Sedan beror det på vad som ska synliggöras, är det mycket händelser är det definitivt bättre med videoinspelning. Förutsatt att kameran inte behöver flyttas från rum till rum, då kan viktig information även missas där. Vi var osäkra på att använda videoinspelning och om det skulle påverka barnen. Videokamera kan vara störande i barnens lek genom medvetenheten om den. Risk finns att barnen inte är naturliga i sin lek i det sociala samspelet.

Samtidigt finns en vetskap att hur mycket vi än lyssnar och observerar så kan vi inte få med allt när vi antecknar i spaltdokumentation. Det vi syftar på gäller barnens handlingar i vad de gör, säger och i användandet av objekt. En videofilm kan vi se på flera gånger och ur flera perspektiv. Vid spaltdokumentationen kan vi tillsammans reflektera om vad vi iakttagit och den stör inte barnens lek. Den är en lämplig metod då vi kan observera det studien undersöker i förhållandet mellan socialt samspel i lek och kamratrelationer baserat på tillträdesstrategier.

Syftet med vår studie är att undersöka hur barn får tillträde till lek. Samtidigt synliggörs vilka tillträdestrategier barnen använder för att få vara med och leka. Vid samma tillfälle observeras vilka tillträdesstrategier som leder till positiv respons. Resultaten kommer fram genom spaltdokumentationen anser vi. Det krävs att vi är lyhörda, observanta och skriver ner det barnen gör, säger och deras handlingar med objekt som används i lek.

Vid urvalet användes två förskolor, där förskolecheferna accepterade att verka som forskningsförskola motiverat av djupare analys. Orsaken till att vi valde endast två förskolor var att observera samma barngrupper under en längre tid. Det är för att se kamratkulturens kontext när tillträdesstrategierna skapas i leken.

Vi har även vårdnadshavare och barns godkännande genom vetenskapsrådets principer (2002).

När det gäller tillförlitligheten finns det många aspekter att tänka på, exempelvis att få fram noggrannheten och trovärdigheten av observationerna.

Vid tanken om en annan metod av datainsamling kan visa ett annat resultat är svaret ja. Alla metoder skiljer sig och visar variabler i resultaten (Bjørndal,2005).

Om vår metod är bra för våra resultat är svaret ja, vi anser att vi fått fram svar på studiens syfte och frågeställningar. Hade vi blandat olika metoder som videoinspelning, ljudinspelning och spaltdokumentation så är det självklart att vi fått fram mer variation på observationerna.

Vi menar att då kan det synliggöras ur flera perspektiv för att besvara studiens syfte och frågeställningar. Även om resultaten uppvisar det samma som vi nu fått fram.

Vi anser när det gäller noggrannheten så fungerade spaltdokumentationen enligt vårt mål. Efteråt kunde vi fånga helheten genom att renskriva stolparna till en berättelse utifrån observationen. Vi fick svar på vad vi ville veta och samtidigt framkom en nyhet i samband med tillträdesstrategierna.

Den dokumenterade data har vi kvar om vi behöver komplettera och bekräfta vår data.

Vi vet om att vi inte kan vara helt objektiva även om vi försöker vara professionella genom att lämna personliga tankar och åskådningar utanför observationen.

När det gäller kvalitetsbegreppet har vi varit väldigt noga med att dokumentera alla händelser och använd dem utan att försöka lägga in egna värderingar.

För att få fram kvaliteten har vi haft samma sorts observationsmall till varje observation samt använt oss av Corsaros (1979) tillträdesstrategier som har fungerat som ett ramverk vid varje observation.

Vid de etiska principerna har vi följt vetenskapsrådets (2002) fyra etiska huvudkrav som forskare ska följa och beakta. De fyra kraven är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet.

Vi har låtit skydda deltagarnas integritet genom att avidentifiera barnen via fingerade namn. Vi har inte observerat barn som visat eller påtalat att de inte vill, eftersom de får avbryta när de vill. Deltagarna i studien är barn som nämns i texten ovan.

Vårdnadshavarna är informerade via informationsbrev (bilaga 3) och vi har även fått godkännande genom samtyckesblankett (bilaga 2) från vårdnadshavarna.

Om studien har påverkar barnen under studien vet vi inte helt säkert.

Vid vår studie fungerade samtyckeskraven och kommunikationen bra, det uppstod ingen problematik gällande samtyckeskraven. Det beror på samarbetet i förskolorna mellan vårdnadshavare, pedagoger, barn och oss forskare. Vi hade samtyckesblankett från vårdnadshavare och barn, men om någon förändring tillstött så informerade förskolornas pedagoger oss och vi tog ställning till det. Vi har varit observanta och lyhörda på barnens kroppsspråk och vad de säger verbalt. Barnen har möjlighet att avbryta observationerna när de vill. Vi tror inte att studien kommer att påverka barnen genom att de är anonyma.

Vår studie kan lyfta fram Corsaros (1979) tillträdesstrategier och synliggöras för pedagoger att använda dem som verktyg vid kartläggning av barns tillträdesstrategier. Vi tror att vår studie kan få pedagoger att se verktyget i hans tillträdesstrategier som en tillgång. Förskolorna vi observerat på och våra egna arbetsplatser är intresserade av vår studie och hans tillträdesstrategier, då de inte hört talas om dessa, men inser betydelsen av dem.

Vår studie och Corsaros tillträdesstrategier synliggör hur pedagogen kan hjälpa barn som har behov att förstå hur de ska använda tillträdesstrategier.

Vår egen roll som pedagog och observatör. Ja det finns självklart en risk att inte vara professionell och lägga in egna värderingar i en spaltdokumentation. Det gäller att försöka vara så objektiv som möjligt.

7 Avslutande reflektion och vidare forskning

Det nya vi kan se i våra resultat och när vi jämför med tidigare forskning, är att barnen använder ingen speciell tillträdesstrategi för att få positiv respons till lek. Det är flertalet tillträdesstrategier i kombination med positiv inställning och förhållningssätt som leder till de

mest lyckade tillträdesstrategierna till lek. För att det verkligen ska fungera i kamratkulturen, är det viktigt att barnen förstår hur de framställer sitt förhållningssätt. Oftast fungerar tillträdesstrategierna i det sociala samspelet om barnen är positiva i sin inställning och inte dominanta och aggressiva. Detta är det nya som vi har fått fram i våra resultat. I vår studie fick vi insikt i att flertalet av barnen använder flera tillträdesstrategier vid tillträde till lek.

Vårt bidrag som ny examinerade förskollärare kan vara att lyfta fram vår studie. Sedan att synliggöra, reflektera och använda dessa tillträdesstrategier. Det är ett verktyg som synliggör hur pedagogerna kan observera och kartlägga barns tillträdesstrategier och det sociala samspelet i kamratkulturerna. Samtidigt ökar det pedagogens möjligheter att kartlägga barnens sociala kunskaper och kompetenser i tillträdesstrategierna. Strategierna underlättar för pedagogen att gå in och stimulera om behov av hjälp finns i barngruppen. Då kan pedagogen i samspel med barnet, utveckla användandet av tillträdesstrategier i kamratkulturen. Vi har fått insikt i att referensramen många forskare använder är Corsaros (1979) studier gällande tillträdesstrategier, vilket även vi använde oss av i vår studie. Tyvärr används de inte i förskolans pedagogik vad vi kan observera. Då menar vi på de förskolor vi utfört vår studie och på våra egna verksamheter.

I fortsatt forskning vill vi motverka att barn inte kommer i utanförskap, vilket även skolverket (2016) anger. Därför vill vi stimulera att använda och uppdatera tillträdesstrategier. Varför inte i ny forskning utveckla kunskap och kompetensutveckling för pedagoger i användandet av verktyget tillträdesstrategier? Därför vore vidare forskningsansats att synliggöra tillträdesstrategierna för all förskoleverksamhet. Det är aldrig fel att uppdatera kunskap och kompetens. Vi menar att här ska den positiva inställningen och förhållningssättet lyftas fram, i samspel med tillträdesstrategierna för att stimulera barns tillträde till lek. Även Löfdahl (2014) betonar utanförskap och hon menar att det finns en problematik då kraven ökar på barnets individuella utveckling i socialt samspel, vilket kan skapa utanförskap.

Vår avslutande reflektion är att Corsaros (1979) tillträdesstrategier inte är kända i förskolans verksamhet där vi arbetar eller på de förskolor vi utfört vår studie.

Han synliggör specifikt tillträdesstrategier genom att dela upp dem i olika kategorier för att användas som verktyg. Vår upplevelse är att Corsaros tillträdesstrategier fungerar som ett bra verktyg, om en djupare analys ska göras av barns tillträdesstrategier i kamratkulturen.

8 Referenslista

Ahrne, G. & P, Svensson (red.). (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber AB.

Bjørndal, C.R.P. (2005). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.

Bruce, B. (2010). Lek och språk. I Riddersporre, B. & S. Persson (red.) *Utbildningsvetenskap för förskolan*. (s. 101–120). (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

Corsaro, William A. (1979): *We're friends right?: Children's use of access rituals in a nursery school*. *Language in society*, 8: 315–336.

Löfdahl, A. (2014). *Kamratkulturer i förskolan: en lek på andras villkor*. (2., [rev.] uppl.) Stockholm: Liber.

Nordin-Hultman, E. (2004). *Pedagogiska miljöer och barns subjektskapande*. (1. uppl.) Diss. Stockholm: Univ., 2004. Stockholm.

SFS (2010:800). *Skollagen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Skolverket. (2015). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan-pedagogisk dokumentation*. Stockholm: Stödmaterial.

Skolverket. (2016). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 (Rev.2016)*. Stockholm: Skolverket.

Skolverkets nya reviderade läroplan för förskolan Hämtad 7 oktober, 2018 från

https://www.skolverket.se/download/18.4fc05a3f164131a741815d2/1535537399180/Laropla_n_forskolan_SKOLFS_2018_50.pdf

Skånfors, L., Löfdahl, A., & Hägglund, S. (2009). *Hidden spaces and places in the preschool*. *Journal of Early Childhood Research*, 7(1), 94-109.

Skånfors, L. (2010). *Tokens, peer context and mobility in preschool childrens positioning work*. *Nordisk Barnehageforskning [elektronisk Ressurs]*, 3, 41–52.

Olofsson, Birgitta Knutsdotter (2003). *I lekens värld*. Stockholm: Liber.

Olofsson, Birgitta Knutsdotter (1991). *Varför leker inte barnen? En rapport från ett daghem*. Stockholm: HLS Förlag.

Palmer, A. (2015). *Hur blir man matematisk? att skapa nya relationer till matematik och genus i arbetet med yngre barn*. Stockholm: Liber AB.

Pramling Samuelsson, I. & Asplund Carlsson, M. (2014). *Det lekande lärande barnet: i en utvecklingspedagogisk teori*. (2. uppl.) Stockholm: Liber.

Tellgren, B. (2004). *Förskolan som mötesplats: Barns strategier för tillträden och uteslutningar i lek och samtal: Children's access-strategies and exclusions in play and conversation*. Licentiatavhandlingar vid Pedagogiska institutionen, Örebro universitet, 2004.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vygotskij, L.S. (1995). *Fantasi och kreativitet i barndomen*. Göteborg:Daidalos.

Wehner Godée, C. (2013). *Lyssnandets och seendets villkor: pedagogisk dokumentation - DVD, bok*. (2. uppl.) Stockholm: Liber.

9 Bilagor

9.1 Bilaga1. Spaltdokumentation

GÖR	SÄGER	REFLEKTIONER

(Palmer, 2015).

9.2 Bilaga 2. Samtyckesblankett

Förskolläraryrket Examensarbete UEFP18

Vi är två studenter som genomför en studie i kursen Examensarbete inom ramen för förskolläraryrket vid Jönköping University.

Övergripande fokus i studien är att observera barnens lek och föra grundliga anteckningar d.v.s. spaltdokumentation.

Här vill vi undersöka vilka tillträdesstrategier (samspelande) barnen använder för att komma in i lek.

Vi genomför denna studie i syfte att undersöka och bidra till kunskap om hur barn gör för att komma in i lek.

Om du accepterar att ditt barn får delta i denna studie kommer ditt barn att bli involverad i en eller flera av följande forskningsaktiviteter som innebär observation under barnens lek i förskolans lokaler:

____ Bli observerad av studentforskaren när han/hon deltar i ordinarie förskoleaktiviteter under leken.

All information som genereras kommer att anonymiseras vilket garanterar att ditt barn inte kan bli identifierat. Dessutom kommer all information som genereras förvaras på ett säkert sätt som förhindrar att det försvinner t ex genom stöld.

Du har din fulla rätt att avbryta ditt barns deltagande och därmed ta tillbaka samtycke när som helst och av vilken orsak som helst.

Om du har frågor gällande den här undersökningen och/eller ditt deltagande, vänligen kontakta kursansvarig, Karin Alnervik (karin.alnervik@ju.se) eller examinator, Karin Renblad (karin.renblad@ju.se)

Om du accepterar att ditt barn får delta, vänligen skriv under nedan.

Datum

Underårig deltagares namn

Vårdnadshavares namnförtydligande
Vårdnadshavares signatur

Studentens signatur

Studentens namnförtydligande

9.3 Bilaga 3. Informationsbrev till vårdnadshavare och pedagoger

Förskolläraryrket Examensarbete UEFP18

Vi är två studenter som genomför en studie i Examensarbete inom ramen för förskolläraryrket vid Jönköping University.

Övergripande fokus i studien är att observera barnens lek och föra grundliga anteckningar d.v.s. spaltdokumentation.

Här vill vi undersöka vilka tillträdesstrategier (samspelande) barnen använder för att komma in i lek.

Vi genomför denna studie i syfte att undersöka och bidra till kunskap om hur barn gör för att komma in i lek.

Uppgifterna som kommer fram i observationerna om såväl barn och verksamhet behandlas genom gällande regler om sekretess. Barnen kommer vara anonyma detsamma gäller förskola och pedagogers namn.

Med vänlig hälsning: Linda Andersson & Maria Andersson Scherling